

ΚΡΙΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τοῦ κ. ΒΑΣΙΛΗ ΡΩΤΑ

Θέατρο «Πάρκ». Θίασος «Μανωλίδου-Παππάς-Δενδραμῆς». Ζάκ Ντεβάλ: «Γιὰ ἓνα ὁμορφο κορίτσι» κομεντί, σὲ τρεῖς πράξεις κλπ. κλπ.—Θέατρο, θίασος Κ. Ἀνδρεάδη: Π. Φερκόφεν καὶ Τ. Ἴμπεκόφεν: «Ἐνα τραγοῦδι μιὰ ζωὴ...», μουσικὴ κωμωδία.

Δυὸ γόητες καὶ μιὰ γόησσα, οἱ δυὸ τους ὄριμα φρούτα τῆς σκηνῆς οἱ κ. κ. Ν. Δενδραμῆς καὶ Γ. Παππᾶς καὶ τρίτη ἡ Κα Βασούλα Μανωλίδου, καρπὸς γλυκόξυνης ἀκόμη, τριάδα ὄραια καὶ τρισχαριτωμένη. Κοντὰ τους ὁ κ. Ν. Παρασκευᾶς, ὁ ἀγέρωχος καὶ ὄραϊος. Κι' ἄλλες δυὸ - τρεῖς παλῆες καὶ νέες ὄραιότητες. Ὁραῖος θίασος, ὄραιο θέατρο, ὄραιο ἔργο, ὄραϊος κόσμος. Ἡ ὄραιότητα ὑποχρεώνει. Βάλα με τὴν ὄραια μας μπλέ φορεσιά — ἀδιάφορο, κάποτε ἦτανε μπλέ — πήραμε τὸ ὄραιο μας ὕφος, με τὴν ἀφέλεια καὶ τὴ νωχέλεια, ἓνα ὄραιο γαρούφαλο στὸ πέτο, ὄραιο χαμόγελο στὴ φάτσα, ρίξαμε καὶ ὀλίγο ἀρώμα ἀπὸ τὶς ὄραιες μας ἀγκουχίες, ντερνιέ κρι τῆς ταπεινῆς ὀντότητάς μας πρόσφατη ἀποκάλυψη τῆς ὄραίας μας χρονογραφίας, καὶ νά μας, σεινάμενοι καὶ κουνάμενοι, στὴν ὄραϊαν εἴσοδο τοῦ ὄραϊου θεάτρου «Πάρκ».

Ἐπεισόδιο πρῶτο: Κάποια παρεξήγησι με τὸν ὑπόλληλο τοῦ φόρου. Παλιό, ἀλλ' ἀνεξάντλητο θέμα. Ἐπεισόδιο δεύτερο: κάποια παρεξήγησι στὰ πρῶτα καθίσματα, οἱ καρέκλες, ὅπου κίολας ἔχουνε σταθεῖ, με τὶς πλάτες πρὸς τὴν κλειστὴν αὐλαία, μερικοὶ ὄραιοι θεατῆς πρὸς τὸ θεαθῆναι. Ὁραία κοσμικὴ «συγκέντρωσις», ἄ - λάτφ κι' ἀμάν - ἀμάν. Τὴ ὄραια ποῦ εἶνε ἡ ζωὴ! Ἄς καθήσουμε. Εἴμαστε περίεργοι ἂν ὁ κ. Παππᾶς θά τραγουδήσει γαλλικά. Αὐτὸ πιά — ἄχ! — ἀνοίγει ἡ αὐλαία — ὄχι εἶνε ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπύρος Μελάς, ὄραϊος καὶ ἂν φόρμ, ποῦ βγαίνει στὸ προσκήνιο: — Εὐλόγησον δέσποτα!

— Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ ἐκ Παρισίων πακέτου...

— Ἀμήν!

Τώρα ἀνοίγει ἡ αὐλαία. Τὴ ὄραια σκηνικά! Τὴ ὄραια κοστούμια! Τὴ ὄραιοι ἀνθρώποι! Τὸ θαῦμα τῆς δημιουργίας! Ἄς προσέξουμε καὶ τὸ ὄραιο ἔργο, γιατί ὁ ὄραϊος μεταφραστῆς του, ὁ κ. Γ. Φτέρης, κάτι σοβαρὸ μάς εἶπε στὸ ὄραιο

πρόγραμμα, περὶ «ἀτμοσφαῖρα μιὰς ὕψλης ἐξάρσεως...» Ἄλλὰ νά, τώρα, ἴσα ἴσα μῆκανε παράσιτα στὸ μηχανῆμα τοῦ κεφαλιοῦ μας. Ἴσως εἶνε οἱ ὄραιες μας ἀγκουχίες... Τὴ ὄραιο σκηνικὸ τοῦ κ. Κλώνη: Ἄπλό, λιτό, καὶ συνάμα πολυτελέστατο. Θαρρεῖς, σὰν καθρέφτης, ἀντανάκλα τίς ὄραιες χειρονομίες καὶ τοὺς ὄραιους μορφασμοὺς τοῦ Δενδραμῆ καὶ τοῦ Παππᾶ. — Βζζζτ! Μιὰ μπόμπα τῶν δύο τόνων, ἔπεσε σ' ἓνα παιδικὸ νοσοκομεῖο. — Πόσα παιδιά; Ἐκατὸ ἢ χίλια; — Ἄ, νά ἡ Βασούλα! Θαῦμα! Χαριτωμένη! Κάθε τῆς λόγος, κάθε τῆς κίνηση, τὸ μικρό τῆς τὸ δαχτυλάκι, ζούρλια! — Βζζτ! Κάηκαν, λέει, ζωντανοὶ μέσα ὀτὸ τοῦνελ, «ἀπετεφρώθησαν»! — Ὁχ, ἀδερφέ, ἄσε μας ν' ἀκούσουμε τ' ὄραιο ἔργο τοῦ ὄραϊοῦ Γάλλου συγγραφέα. Ὡ! αὐτοὶ οἱ Γάλλοι, μὴ μοῦ πείς, πολὺ συμπαθητικοὶ! Μέσα στὸ κουτί τῆς σκηνῆς τὰ βάζουνε ὅλα τοῦ κουτιοῦ. Μοσκοβολάνε πατσουλί ἢ κάτι τέτοιο, μιὰ λεπτὴ ἀπόχρωση πατσουλί... Βζζζζτ! Κατερρίφθησαν, κατεστράφησαν. ἐβούλιαξαν, ἐχαντακώθησαν.

— Νά το, νά το! Δέν τὸ μαντέψαμε; Ὁ κ. Παππᾶς τραγουδάει γαλλικά. Δόξα σοι ὁ θεός! Νά, νά, ἡ Βασούλα, τριαντάφυλλο μέσα σὲ μιὰ γούνα χιονί, χιονί. Ρὸζ τριαντάφυλλο, ἡ αἰθος βιγκόνιας. Ποῦ ράβεται; Τώρα, στὸ διάλειμμα, νά ἴσοῦ με στὸ πρόγραμμα... Βζζζτ! Ἡ μεγα-

λύτερη συμφορά του πολέμου. — Νά μιά δυνατή ριπή με άρωμα πατσουλί. Βεζζζτ! Τό λάδι δεκαπέντε, ή πατάτα έξη, τά κο-λοκύθια τρείς. — Πολύ του πηγαίνει τό θλιμμένο ύφος του κ. Δενδραμή... "Εκλει-σε ή αύλαία. 'Ο ώραιόκοσμος χειροκροτεί. — Τι ώραία! Κι' έλέγαμε, τώσον καιρό, βρέ τί μās λείπει τί μās λείπει... νά, αύ, τό μās έλειπε. 'Ελπίζουμε κι' εύχόμαστε τό γοητευτικό αυτό σύνολο ν' άνταποκρι-θει στίς προσδοκίες του ταμείου.

Η Κα 'Ανδρεάδη έχει σήμερα τόν κα-λύτερο, τόν άρτιώτερο θίασο της 'Αθήνας, της 'Ελλάδας και Ώως της 'Ανατολής. Εί-νε χαρά νά βλέπη κανείς στή σκηνή καλ-λιτέχνες σαν τόν Βεάκη, τόν Γιαννίδη, τόν Κατράκη, τόν Σταρένιο, τόν Ζωγράφο, τόν Χατζίσκο, τόν Μαρινάκη, την Κα Κα-τερίνα, την Κα Νίκα, την Ξανθάκη, την Βολωνάκη, την 'Αργυροπούλου, την Πα-παθανασίου, την Γαρμπή κλπ. κλπ. Ένα σμάρι από παλαιούς και νέους καλλιτέ-χνες με λαμπρό παρελθόν και λαμπρότε-ρον μέλλον. Πρέπει λοιπόν νά τή συγχα-ρούμε την Κα 'Ανδρεάδη γι' αυτή τή συγ-κρότησι του θιάσου της και νά τήν παι-νέσουμε γιά τόν εύγενικό δρόμο που κρα-τάει στην Τέχνη, προσπάθεια, που σήμερα παρουσιάζεται αληθινά ήρωική.

'Ακόμη θά πρέπει νά τή συγχαρούμε γιά την καλήν έκτέλεση. 'Η παράστασή της

αυτή, από την άποψη της καλής δουλειάς, της καθαρής και πλούσιας, είνε μιά έξαι-ρητική παράσταση, που τιμάει τό νεοελλη-νικό θέατρο, τό θέατρο τουλάχιστον αυτό που ξέρουμε, τό θέατρο του κουτιού και του κλειστού χώρου: Μέσα στα πλαίσια του σημερινού μας θεάτρου, μέσα στις ση-μερινές περιστάσεις, στή σημερινή θεατρι-κή πραγματικότητα, ο θίασος της Κας 'Ανδρεάδη παρουσιάζει ένα σύνολο και μιάν έκτέλεση άντάξια του 'Εθνικού μας θεάτρου.

Τώρα, όσο γιά την έκλογή του έργου, νομίζουμε πως δε θάπρεπε ν' ακολουθησει τό παράδειγμα του 'Εθνικού μας θεάτρου. Παραδεχόμαστε πως ή αξία των έργων που παίζονται στο έλεύθερο μας θέατρο, κρί-νεται μάλλον από τή ζυγαριά του ταμείου. Κι' είνε αυτό ένα γενικότερο κοινωνικό φαινόμενο. 'Ωστόσο, άναγνωρίζοντας ως ένα σημείο τό δικήν της επιχείρησης, δε μπορούμε από την άλλη μεριά νά μη στε-νοχωρηθούμε όταν βλέπουμε την Κα 'Αν-δρεάδη, που γνωρίζουμε τά ιδανικά της, και όλους τούς δυνατούς καλλιτέχνες, που έχει συνάξει γύρω της, νά ξεδεύουνε τά τόσα τους χαρίσματα με μπαγκατέλες και παραμύθια.

Παραμύθι είνε αυτό τό έργο που μās παρουσίασε. "Ένα παραμύθι του καλού παλιού καιρού. "Αν ήτανε τουλάχιστον έλ-ληνικό παραμύθι! 'Αλλά που τέτοια τύχη! 'Ωστόσο κι' αυτό, έτσι όπως είνε, είνε ώραίο. Με την παλαιχικιά του χάρη, και στην πλοκή και στή μουσική, με άρκετήν έξυπνάδα και έλαφρόδα. Μόνον οι άλλα-γές τώκαμαν λίγο γά σκοντάψει και νά χάσει από τόν γοητευτικό του ρυθμό. 'Η γλωσσική άναπροσαρμογή ώραιότατη (Λέων Κουκούλας) μουσική γλυκούτσικη, οι σκηνικές εικόνες γνήσιες Σπίτσбек, ή σκηνοθεσία με παλμό, οι φορεσιές άψογες. "Όλη ή παράσταση, και μάλιστα ή σκηνή στο σπίτι του ποιητή, χαρίζει δυό ώρες ξε-νοιασιά. Κι' αυτό καλό.

Β. ΡΩΤΑΣ